

Lliurament del XIX Premi Solidaritat 2005 (Palau del Parlament, 7 de febrer de 2006)

El president

Molt bona tarda. Siguin benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya. Un any més, aquesta cambra, la cambra legislativa catalana, té la profunda satisfacció d'acollir el lliurament del Premi Solidaritat, que atorga l'Institut de Drets Humans de Catalunya des del 1987, un guardó que reconeix la feina de persones i entitats que han destacat en la defensa dels drets fonamentals en el nostre país. És un honor, doncs, obrir les portes d'aquesta casa, la casa del poble català, per una iniciativa com la que avui ens reuneix.

Té la paraula, en primer lloc, el senyor Jaume Saura, president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

El Sr. Jaume Saura i Estapà (president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Molt honorable senyor president del Parlament de Catalunya, digníssimes autoritats, amics i amigues, com deia el president, des de fa prop de vint anys l'Institut de Drets Humans de Catalunya atorga el Premi Solidaritat a persones o entitats que hagin destacat per la seva lluita en defensa dels drets humans.

Amb aquest Premi l'Institut vol reconèixer la tasca diària, abnegada, sovint poc coneguda, de persones o entitats que lluiten cada dia per la defensa d'uns drets que són lluny encara d'haver estat assolits en molt indrets. Des de l'any 98, a més a més, s'atorga la menció especial Mitjans de Comunicació, que reconeix les persones que en l'exercici de la seva tasca informativa aborden de manera decidida la defensa dels drets de les persones.

Des dels inicis, el Parlament de Catalunya ha volgut contribuir a aquests actes de reconeixença en avenir-se a hostatjar el lliurament del Premi. I, com sempre, vull

agrair la deferència del Parlament, i molt especialment la del seu president, per aquest fet.

Avui, el discurs dels drets humans sembla que s'ha integrat en tots els nivells de la nostra societat: se'n parla, es reivindiquen en els mitjans, en el carrer, es reconeixen en els tractats internacionals, es garanteixen en les constitucions nacionals; el nostre projecte d'estatut, tot i que segurament amb alguna retallada d'última hora, en fa una formulació força avançada; en el mateix Institut de Drets Humans de Catalunya treballem des de fa un temps el que anomenem «drets humans emergents», drets humans que facin front en aquest món mundialitzat als reptes de la globalització des de la perspectiva dels drets.

Per tant, sembla que tothom som conscients que una societat de plena ciutadania és una societat de drets. Ara bé, no n'hi ha prou a proclamar els drets, a reconèixer-los. Calen mecanismes de garantia eficaços; calen instruments per fer efectius aquests drets, per fer-los accessibles a tothom; calen esforços significatius perquè els drets siguin una realitat.

Els nostres guardonats d'enguany contribueixen en contextos i àmbits molt diferents a fer realitat els drets de les persones. Els projectes socioeducatius de la Fundació Marianao donen resposta a algunes de les necessitats més urgents de la gent de Sant Boi de Llobregat. El seu ventall d'actuacions fa realitat nombrosos drets fonamentals: el dret a l'educació, mitjançant el seu programa de formació bàsica; el dret a una feina digna, mitjançant el programa d'inserció sociolaboral; el dret d'accés a la justícia, mitjançant el servei jurídic comunitari. Drets, per tant, a l'educació, a la justícia, al treball, que serien mera retòrica per a molta gent si no fos per l'acció social de la Fundació Marianao.

Plassos sense Fronteres, d'altra banda, contribueix des de fa una dotzena d'anys a millorar la situació psicològica de les poblacions de camps de refugiats i de zones de conflicte i d'exclusió. Mitjançant el circ i les arts escèniques en general, Plassos fa realitat el dret al somriure i alleuja el patiment dels qui ho han perdut tot. En contextos de catàstrofe, sigui natural o provocada per l'home, les actuacions de Plassos

sense Fronteres fan tornar el sentit, el ple sentit, de l'expressió «dignitat humana» com a fonament conceptual de tota aquesta construcció teòrica que anomenem «drets humans».

La defensa dels drets de les persones, d'altra banda, es fa sovint de manera callada, de manera poc coneguda. A l'Institut creiem que aquesta tasca s'ha de donar a conèixer i que els mitjans de comunicació hi tenen una responsabilitat: la responsabilitat de difondre el missatge dels drets humans. A casa nostra el programa de Catalunya Ràdio i Catalunya Informació *Superant obstacles*, dirigit per la Montserrat Pous, realitza amb eficàcia aquesta funció. S'hi exposen notícies relacionades amb el món de les persones amb discapacitats i aporta visions crítiques sobre aspectes quotidians des de l'òptica d'una persona amb problemes de mobilitat. Amb la menció Mitjans de Comunicació hem volgut reconèixer la tasca d'aquest programa, la tasca de contribuir a sensibilitzar la societat respecte a les persones amb discapacitats i a superar les barreres que els compliquen la vida diària.

En fi, senyor president, amigues i amics, el valor de la solidaritat, que per alguna cosa és el nom d'aquest Premi, resulta ara més necessari que mai. Els drets i les llibertats, per molt que els qualifiquem de fonamentals, d'humans, d'importantíssims, no seran una realitat, almenys no seran una realitat universal, si no és amb l'esforç solidari de tots, i particularment d'aquells de nosaltres que realment gaudim dels drets. Cal aquest esforç solidari. En una societat sovint massa centrada en si mateixa, la solidaritat que demostren entitats com la Fundació Marianao, com Pallassos sense Fronteres o programes radiofònics com *Superant obstacles* constitueix, crec, un excel·lent model de compromís social i humanitari.

Els nostres guardonats d'enguany, amb la seva lluita per la solidaritat i la igualtat, han contribuït a fer efectius, a afirmar, els drets fonamentals de moltes persones. És, per tant, motiu d'orgull per a l'Institut que avui s'atorgui *ex aequo* el XIX Premi Solidaritat a la Fundació Marianao i a Pallassos sense Fronteres i la VIII Menció Mitjans de Comunicació al programa *Superant obstacles*.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Moltes gràcies, senyor Saura. Seguidament, donem la paraula al senyor David Bondia, director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, que llegirà l'acte de concessió del Premi.

El Sr. David Bondia i García (director de l'Institut de Drets Humans de Catalunya)

Molt honorable senyor president del Parlament de Catalunya, digníssimes autoritats, amics i amigues, la Fundació Marianao - Casal Infantil i Juvenil de Marianao és una entitat d'iniciativa social que promou des de l'any 1985 diversos projectes socioeducatius adreçats als infants, als joves i als adults, a la comunitat en general, i que incideix de manera especialitzada en els col·lectius d'alt risc social.

Els seus projectes es basen en un projecte educatiu fonamentat en una intervenció comunitària, popular i alliberadora que pretén acompanyar les persones en el seu procés de presa d'una consciència crítica i compromesa davant la seva realitat i col·laborar en la construcció d'una societat cada cop més justa i solidària.

La Fundació Marianao vol ser una presència educativa en la realitat local de Sant Boi i en la comarca del Baix Llobregat. Els trets característics d'aquesta presència són: una presència comunitària, que construeix una comunitat educativa en la qual tots els seus membres –infants, joves, adults, educadors i col·laboradors– comparteixen una mateixa experiència educativa en la qual tots tenen quelcom a dir; una presència personalitzadora, en què la persona és l'eix central de les seves finalitats com a protagonista de la seva pròpia història i que pretén promoure l'emergència d'una consciència crítica, solidària i participativa que fomenti unes relacions socials que facin efectiva la prioritat de la persona i la solidaritat amb els empobrits; una presència alliberadora, amb una opció preferencial per les persones –infants, joves i adults– que pateixen la pobresa i l'exclusió social i que potencia el seu protagonisme en el procés d'alliberament personal i col·lectiu, i, finalment, una presència popular, que vol confluïr amb l'àmplia xarxa de moviments socials i populars per col·laborar a fer possible una ciutat i una societat cada cop més justa, solidària i fraternal.

El jurat del Premi Solidaritat ha volgut reconèixer en la trajectòria de la Fundació Marianao el valor del seu ampli conjunt de projectes socioeducatius, els quals donen resposta a les necessitats més urgents de la gent del territori en el qual desenvolupa la seva actuació. El seu ventall d'actuacions abasta la formació bàsica, la inserció sociolaboral, el suport a les famílies, la dinamització cultural i el servei jurídic comunitari.

És per tot això que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar el XIX Premi Solidaritat a la Fundació Marianao i fer-lo efectiu mitjançant l'obra cedida pel pintor Ferran Palao.

(Aplaudiments.)

El Sr. Xavier Pedrós i Cortasa (president de la Fundació Marianao)

Molt honorable president del Parlament de Catalunya, estimats amics, estimades amigues, volem iniciar aquestes paraules agraint a l'Institut de Drets Humans de Catalunya i al Parlament l'atorgament d'aquest Premi. Volem també felicitar en Jaume Mateu, de Pallassos sense Fronteres, i Montserrat Pous, de Catalunya Ràdio, per compartir aquest guardó.

Estimades amigues, estimats amics, també volem comunicar-vos una expressió profunda d'agraïment per tantes coses compartides amb tantes amigues i amics que hem fet al llarg dels vint anys d'història del Casal Infantil i Juvenil de Marianao, que avui ha esdevingut Fundació Marianao. L'agraïment és un sentiment emotiu i càlid, i per expressar-lo millor ho volem fer mitjançant aquests quatre símbols que ens identifiquen i que són part del nostre patrimoni històric: un quadre fotogràfic; una gorra blava, que porta la Raquel; un llibre, que porta en Josep, i una motxilla, que porta la Judit.

Començarem pel símbol d'aquest quadre. Portem aquest quadre fotogràfic tridimensional, fet pel senyor Josep Llopis l'any 1988, en què podem veure l'edifici del Casal Infantil i Juvenil de Marianao de Sant Boi. L'any 1985 la vocalia de joves i l'associació de veïns El Poblet, del barri de Marianao, vam compartir un somni. Estàvem preocupats per la situació dels infants i dels joves. Per això vam ocupar un

edifici abandonat i el vam rehabilitar amb el suport de molts joves veïns i veïnes i les institucions públiques i privades. Deu anys després, l'any 1995, davant el risc que un pla parcial d'urbanisme enderroqués l'edifici, un ampli moviment de suport popular ho va impedir. Aquest edifici ocupat i rehabilitat pels joves i veïns és el símbol de la resistència, de la lluita, de la solidaritat, un símbol del fet que quan les persones ens unim per una causa justa som capaços d'arribar a la lluna.

El somni s'està fent realitat. Per això volem dir-vos: moltes gràcies a tots plegats, a tantes persones i institucions que han confiat, han estimat i han donat suport a la gent de Marianao.

(Aplaudiments.)

La Sra. Raquel Lozano i Gavilán (representant de la Fundació Marianao)

Portem aquesta gorra blava, que era de l'Andrés, un jove que va morir als dinou anys quan inhalava cola. Va caure desmaiada sobre la foguera que havia fet per escalfar-se i va morir cremat. Al poc temps, l'any 1991, també va morir en David. En deien El Chuma. Tenia divuit anys. Amb ell es feia un treball molt intens de suport des del casal. Un dia, a les quatre de la matinada, la mare va trucar plorant: «El David és mort al balcó.» En David deia: «Aquí al casal és l'únic lloc de Sant Boi on se'm coneix pel meu nom.»

Arran de la seva mort, vàrem decidir crear un projecte que donés resposta eficaç als joves malalts per la droga. És el Projecte David, que porta el seu nom, però també com a símbol del petit i dèbil que lluita i venç Goliat. Per això, avui volem fer present el dolor silenciós i silenciada de tantes persones que han mort i dels familiars que han vist morir els seus fills de manera prematura i tràgica. Volem fer present la lluita, el coratge i l'amor incondicional, sobretot de moltes mares i àvies. Volem agrair-los el seu testimoniatge. Aquests joves i aquestes mares i àvies són una de les raons perquè continuem sent persones rebels i apassionades per la vida i per la justícia social.

(Aplaudiments.)

El Sr. Josep Torrico i Catalán (representant de la Fundació Marianao)

També portem aquest llibre, que es titula *Passat, present i futur*. Està escrit per moltes persones i entitats del nostre barri i parla de la seva història, dels seus problemes i avenços, del seu moviment associatiu i també de moltes propostes de futur.

El projectes socials i educatius de la Fundació Marianao són el resultat de moltes narracions vitals, personals i comunitàries, en les quals estan implicats professionals, voluntaris, participants, col·laboradors... És un espai en què tenen acollida els infants, els joves, les persones adultes; en què tenen veu i protagonisme els infants que participen en activitats de lleure; els joves que volen formar-se per accedir al món del treball; les persones a l'atur; també les persones nouvingudes; les persones amb fragilitat mental; les persones que són a la presó o bé que n'han sortit; les persones que lluiten per una ciutat i un país més justos, més ecològics i més solidaris; les persones adultes que volen aprendre a llegir i a escriure, i a compartir; els joves que volen associar-se per fer música, ràdio, teatre i tot allò que desitgin; les persones que necessiten orientació i suport, suport jurídic. Per això la Fundació Marianao vol ser un llibre obert en què les persones i els col·lectius tinguin ocasió d'escriure la seva història personal i col·lectiva.

(Aplaudiments.)

La Sra. Judit Blanco i Sánchez (representant de la Fundació Marianao)

Portem aquesta motxilla per expressar el nostre desig de continuar caminant, de ser exploradors i exploradores, de descobrir nous camins de solidaritat. Volem continuar somiant i volem dir ben fort a tothom: «No et quedis sol, no et desanimis, confia en tu mateix i en els altres. Posa't en camí, vine a descobrir el goig de viure i de compartir.» Volem continuar somiant com ho van fer els primers joves que varen ocupar l'edifici del casal i que continuï sent un espai d'acollida per a tothom, un espai en què puguem alimentar l'esperança que un altre món és possible, que podem transformar el nostre petit gran món perquè sigui més humà i més solidari.

Els infants i joves que participem en la Fundació Marianao volem donar-vos les gràcies per tanta estimació rebuda i volem compartir amb tothom els somnis i les il·lusions que duem sempre en la nostra motxilla, que és la motxilla de tots i totes. Per tot això i per moltes coses més, volem dir-vos de tot cor: moltes gràcies, amics i amigues.

(Aplaudiments.)

El Sr. David Bondia i García

Plassos sense Fronteres és una organització no governamental, privada i sense ànim de lucre creada el 1993. És una organització constituïda no exclusivament, però si de forma majoritària, per artistes. Malgrat que l'organització fóra creada per plassos, s'ha anat enriquint amb persones procedents d'altres àmbits de les arts escèniques: malabars, acrobàcia, titelles, teatre, música...

Les arts escèniques són un llenguatge universal, sense fronteres, que relaciona les persones i les societats de forma emocional, intel·ligent i creativa, cosa que fa que Plassos sense Fronteres tingui un paper important a favor de la comprensió mútua, la pau entre els pobles i el respecte de la persona.

Per facilitar la comunicació amb la societat de què neix i a què serveix s'estructura en xarxa, i seguint les pautes i els valors inherents al món del pallaso pretén contagiar els seus valors a plassos, a artistes escènics, a nens i a la població en general de tots els llocs del planeta i fer que tots uneixin la seva rialla.

Actualment, el pallaso ofereix a la societat una multitud de valors importants i imprescindibles per poder construir entre tots un món més just. Per la seva capacitat de provocar la rialla, el pallaso permet que l'alegria ocupi el seu lloc i que es generi en les persones un sentit de l'humor que els permetrà poder llançar una mirada diferent al món, amb molta més esperança i confiança en el futur, amb la creença que un altre món és possible; una mirada intel·ligent i diferent, creativa, que va més enllà de les barreres imposades socialment. El sentit de l'humor, la rialla del pallaso, ens permet rebutjar la via estèril del pensament únic. Els nens i les nenes, independentment de les seves cultures, són els primers a respondre a aquesta

provocació del pallaso. No podem oblidar que la infantesa d'avui és el futur de la humanitat i que si els nens i les nenes d'avui riuen, gaudeixen, són alegres, en el futur podran ser persones confiades, alegres i intel·ligents, amb esperança en la vida i en el ser humà.

Per la seva aparença, les seves maneres, el pallaso és molt a prop dels exclosos per aquesta societat injusta. Se sent a prop dels nens i les nenes, de les dones, dels discapacitats, dels diferents. La seva capacitat de generar empatia els fa sentir-se còmplices dels seus sentiments i portaveu de la seva veu callada.

El jurat del Premi Solidaritat ha volgut reconèixer l'important funció de Pallassos sense Fronteres duta a terme en les seves actuacions de caràcter humanitari, realitzades mitjançant les arts escèniques vinculades al circ. Hem volgut posar en relleu la importància dels objectius d'aquesta organització, que consisteixen, d'una banda, a millorar la situació psicològica de les poblacions dels camps de refugiats i de les zones de conflicte i d'exclusió, i, d'altra banda, sensibilitzar la nostra societat i promoure actituds solidàries.

És per tot això que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar el XIX Premi Solidaritat a Pallassos sense Fronteres i fer-lo efectiu mitjançant l'obra cedida pel pintor Jason Creswell.

(Aplaudiments.)

El Sr. Jaume Mateu i Bullich (fundador de Pallassos sense Fronteres)

Bé, jo he vingut a fer el pallaso, però em costarà una mica. Jo, com els companys de Marianao, porto un nas. L'Albert, que en portava un, me l'ha deixat. És la màscara més petita del món, és una cosa que te la poses i et canvia la mirada, et canvia el somriure, et canvia el pensament, t'obre el front.

Nosaltres hem aconseguit mitjançant una cosa tan simple i tan petita com és un nas passar per llocs on només un nas pot passar. El nostre viatge comença l'any 92, el Nadal del 92, després de les Olimpíades de Barcelona i amb la guerra de Iugoslàvia, molt llunyana. Uns nens d'una escola que es diu Projecte, que és a l'avinguda del

Tibidabo, feien una cosa que en deien «telemàtica». Ara se'n diu «internet». En aquell moment l'internet no existia, fa escassament tretze anys. I em proposen per telèfon d'anar a actuar a un lloc de l'ex-Iugoslàvia. Jo els vaig dir: «És molt lluny!» I em van dir: «No, és a 1.260 quilòmetres. Hi ha 160 quilòmetres de Barcelona a la Jonquera, de la Jonquera a Vintimiglia n'hi ha 600 i de Vintimiglia a Trieste n'hi ha 500.» Dic: «Home, però això és un viatge molt car!» Diuen: «La teva furgoneta és una Ford Trànsit. Et costarà 42.800 pessetes el viatge d'anada i tornada i les autopistes.» Dic: «Home, però algú m'hi hauria d'acompanyar!» Diuen: «Nosaltres t'hi acompanyarem.» Dic: «Quants anys teniu?» Diuen: «Dotze.» «Home!» –dic– «poseu-me amb el vostre pare, no?» I, bé, va ser així.

Jo no m'hauria imaginat mai que pogués arribar a la guerra amb la teva furgoneta, amb la mateixa furgoneta que podies anar des de casa teva a Marianao o a qualsevol lloc de Tàrraga, al Festival. Amb la teva furgoneta arribaves a la guerra. Amb la teva furgoneta i el teu equip de veus aconseguies que a nens que ho havien perdut tot se'ls il·luminessin els ulls i comencessin a menjar una cosa estranya, que és l'esperança. L'esperança és una de les coses que primer es llencen en la guerra, que primer es perden. I potser l'última és el sentit de l'humor. Sempre expliquem que els sentits són cinc. Hi hauríem d'afegir el sentit de l'humor i, sobretot, hi hauríem d'afegir el sentit comú, que és el que més falta fa en el planeta. Cada vegada en queda menys.

Jo voldria, en nom de la gent de Pallassos sense Fronteres, dedicar aquest Premi als pallassos, gent, com deia el Pompeu Fabra, «que pel seu mal capteniment només pot ser tinguda en compte com a objecte de divertiment». Doncs jo el voldria dedicar als pallassos com ara el Quique, el Ramiro, que són a Sri Lanka, on jo vaig ser vint dies després del tsunami gràcies a Metges sense Fronteres; als Pallassos de Lleida, que acaben de tornar de Colòmbia, o al grup de Pallassos sense Fronteres de San Francisco, Califòrnia, que treballen, com una cosa curiosa, a Nova Orleans. Mai ens hauríem imaginat nosaltres que podríem treballar als Estats Units fent la feina que fem, i, mira per on, això a vegades penses que és un premi a aquest punt que tenim dolent.

Però després hi ha una altra cosa: jo sempre defenso que els pallasos són els nens, que són capaços d'expressar els seus sentiments perquè encara no són capaços de dir mentides. I jo, sobretot, voldria dedicar el Premi aquest –que, a més, ho diu tot, hi ha un institut, hi ha els drets humans i, a més a més, de casa, de Catalunya– a tots els nens, sobretot a tots els nens a qui hem fet riure i que, desgraciadament, per culpa de la violència i la misèria no ho tornaran a fer. A tots aquests nens, que vagi dedicat aquest Premi.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El Sr. David Bondia i García

Superant obstacles és una reflexió setmanal que s'emet cada dissabte a un quart de dotze del migdia i dos cops més diumenge. En aquest espai, la periodista Montserrat Pous explica notícies relacionades amb el món dels discapacitats i aporta visions crítiques sobre aspectes quotidians des de l'òptica d'una persona amb problemes de mobilitat. L'objectiu de l'espai *Superant obstacles* és contribuir a la sensibilitat de tota la societat envers les persones amb discapacitats per trencar les barreres que els compliquen el dia a dia. Paral·lelament, però, també s'intenta posar en coneixement dels discapacitats i els seus familiars totes les novetats tecnològiques i de serveis que poden fer més fàcil el seu desenvolupament personal.

És per aquest motiu que l'Institut de Drets Humans de Catalunya va decidir atorgar la menció especial Mitjans de Comunicació a la senyora Montserrat Pous, directora del programa *Superant obstacles*, de Catalunya Ràdio, en reconeixement a la seva important tasca, que contribueix a la sensibilitat de tota la societat envers les persones amb discapacitats.

(Aplaudiments.)

La Sra. Montserrat Pous i Sabadí (directora del programa *Superant obstacles*)

Gràcies i bona nit. Demanaré permís, amb el màxim respecte, per no jerarquitzar la salutació, perquè sóc una persona que vaig néixer somiatruites, sóc somiatruites i

moriré somiant truites, i, en honor al Premi que avui lliurem, dic: «Bona nit a tothom i gràcies a tothom», i que aquest «tothom» sigui real, perquè sé que dintre la nostra diferència tots podem ser iguals. I parlo així i ho dic així perquè vaig ser educada dins l'estimació d'una família, els meus pares, el meu germà i la meva cunyada, que em van fer entendre que tenia totes les possibilitats que jo em volgués proposar i que jo tenia l'obligació moral de fer que tothom cregués en això.

També m'agradaria continuar somiant, però aquests somnis no podrien ser mai realitat si un dia alguna persona no veiés la meva capacitat per sobre la meva discapacitat, si no cregués que hi ha un professional dins d'aquesta persona amb mancances. Aquesta persona es diu Teresa Turiera, era la cap de programes de Catalunya Ràdio i em va fer la primera entrevista. I aquesta persona es diu Manel Laborda, que va proposar el *Superant obstacles* convençut que era una mancança informativa que encara tenien i que jo podia ser la persona per fer-ho. M'hi he esforçat i espero no haver-vos decebut, perquè aquell programa tenia la intenció i l'ànima que sempre he somiat.

Però el més bonic dels somnis, i en Tortell Poltrona deu estar d'acord amb mi, és que sovint es fan realitat i deixen de ser somnis. I els qui som aquí avui, la majoria, creiem en això i per això treballem. Però aquesta realitat només és possible amb la feina del dia a dia, i en aquesta feina, la gent que tenim dependència, i molt abans de parlar de lleis de dependència, havíem de trobar la forma imaginativa de posar-nos a treballar. Aquesta gent necessitem gent, i la gent en aquest moment són tres persones a qui dedico el Premi, perquè aguanten molt sovint els somnis i les neures d'una somiatruites: la Sònia, la Lourdes i l'Edna. Moltes gràcies, perquè sense elles tampoc no seria aquí.

I, finalment, volia acabar amb una petita anècdota. Fa uns dies, no gaire, vaig anar de vacances a Bilbao, a la nació veïna. Quan era en aquella ciutat gran i amb molt de trànsit, vaig fer el que tots hauríeu fet: aparcar el cotxe per passejar. I, com que eren moltes hores, el vaig aparcar en un lloc en què no s'havia de pagar, com a bona catalana. A partir d'aquí em vaig dedicar a passejar, meravellada que hi havia molt

pocs obstacles per superar, molt poques barreres arquitectòniques. Era una ciutat molt ben adaptada, i en molt pocs llocs hi havia dues entrades, la meua i la dels altres. Només n'hi havia una. Però va passar el temps i havia d'anar a un lloc on tots penseu que cal anar quan es va a Bilbao: el museu. Es feia tard i no volia desaparcar el cotxe. Què hauríem fet tots? Utilitzar el transport públic. Ens vam dirigir al tramvia, ens vam acostar a la màquina d'expandre bitllets i vaig buscar un símbol que ha marcat la meua vida i que m'indica per on puc anar i per on no, un símbol quadrat blau amb un nino blanc que és un minusvàlid dibuixat. Vol dir: tu aquí, sí. No hi era. I quan feia una estona que érem allà, una senyora de la ciutat es va acostar i em va preguntar: «Perdoni, que no sap com treure el bitllet?» I vaig dir: «Sí, sí, és que el que no sé és si cal que el tregui, perquè no sé si puc pujar; no sé si és accessible.» Em va clavar una mirada i es van produir dos segons de silenci, i en aquell moment em vaig sentir la persona més estúpida de la terra, perquè havia fet una pregunta que no tenia cap sentit. Va fer veure que no m'havia sentit i em va dir: «És clar que sí! Miri, el bitllet es treu per aquí», i m'ho va ensenyar. Efectivament, no estava marcat, però era accessible. Conclusió: quin era l'obstacle superat? La ciutat absolutament adaptada, incloent-hi el transport? No, error. Era la ment oberta d'aquella senyora, que no tenia cap dubte que un servei públic que fem entre tots i que és dissenyat per a tothom el puguem utilitzar tots.

Moltes i moltes gràcies a tots per fer-ho possible cada dia.

(Aplaudiments.)

El Sr. David Bondia i García

S'ha de destacar que aquest any les obres d'art que s'ofereixen als guanyadors del Premi Solidaritat han estat cedides generosament per Ferran Palao i Jason Creswell.

Ferran Palao és un pintor format entre la Facultat de Belles Arts de Sant Jordi i l'Escuela Libre Superior de Artes Plásticas de Priego de Córdoba. Actualment treballa en l'àmbit del paisatge investigant les relacions d'aquest dintre de fenòmens i conceptes més amplis en què les imatges són poc més que pretextos o punts de

partida. Ha realitzat exposicions a Sevilla, Còrdova, Saragossa, Badalona i Barcelona i la seva obra ha estat seleccionada i exposada a certàmens de Sevilla i Barcelona.

Jason Creswell és nascut a Anglaterra i va estudiar a la prestigiosa Chelsea School of Art, de Londres. Després d'acabar els seus estudis viatjà a Austràlia, on va viure durant tres anys i va ser part activa de l'activitat expositiva de la ciutat de Sidney. Ara ja fa quatre anys que resideix a Barcelona, on és membre del col·lectiu de la ciutat La Xina ART. La seva obra ha estat exposada a ciutats d'Anglaterra, Austràlia i Espanya.

Volem agrair des d'aquí l'altruisme i la generositat dels senyors Ferran Palao i Jason Creswell, els quals des del primer moment que els vàrem demanar la cessió d'una obra d'art per als guardonats del Premi Solidaritat van mostrar la seva predisposició per fer la donació.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

El president

Si m'ho permeten, unes paraules de cloenda d'aquest emotiu acte. I les primeres voldria que fossin d'agraïment a l'Institut de Drets Humans de Catalunya per la seva tasca incansable de sensibilització i de promoció dels drets humans, per la seva feina diària pel progrés de les llibertats i també de la democràcia en el nostre país. Des del Parlament tenim la satisfacció de col·laborar periòdicament amb l'Institut, perquè, en definitiva, la seva lluita, la defensa dels drets polítics, econòmics, socials i culturals de ciutadans i ciutadanes també l'assumim com a pròpia.

L'Institut dels Drets Humans està en contacte de manera permanent amb la realitat dels fets, amb allò que passa en la vida de la gent. Des que exerceixo la responsabilitat del meu càrrec ho he reiterat diverses vegades, però voldria tornar a insistir-hi ara, precisament: el Parlament vol ser una institució propera a la ciutadania, propera a la societat civil d'aquest país, una institució en contacte amb les persones. En aquest sentit, l'acte que celebrem avui vol ser un recordatori, un toc d'atenció, de

les mancances en la garantia dels drets humans que encara perviuen en la nostra societat avui.

Vull expressar també la meva gratitud a tots els presents pel suport a la tasca que realitza cadascun dels premiats: la Fundació Marianao, Pallassos sense Fronteres i *Superant obstacles*. Els guardonats d'enguany, com els d'edicions anteriors, fan que obrim els ulls davant moltes injustícies que ens envolten. Ells saben i ens mostren quin és el camí a seguir. Ens transmeten el missatge que si hi dediquem temps i esforços les coses poden canviar, podem arribar a la lluna, es poden corregir part de les disfuncions que són estructurals d'aquest món globalitzat. Si ens hi posem tots plegats, podrem pal·liar en bona mesura les conseqüències del mal repartiment de la riquesa, de la violació de drets fonamentals, dels enfrontaments armats i d'altres xacres socials que tenim tan properes.

La Fundació Marianao és, sens dubte, un referent per la seva dedicació constant a fer de la nostra societat un espai de convivència i solidaritat. El seu enfocament comunitari, de relació pròxima entre els ciutadans, de comunicar i compartir experiències, esdevé especialment valuós en els nostres temps. Cal que no ho oblidem: la societat actual és massa individualista, i comencem a notar amb preocupació la manca de valors. Per desgràcia, ja no ens esgarrifa veure com la gent s'aparta en presenciar una discussió al carrer o com el fenomen de la violència, sovint gratuïta, s'estén per la nostra societat. Gràcies a entitats com la Fundació Marianao, els valors de la dignitat de l'ésser humà, de la democràcia i de la millora del benestar i la qualitat de vida de tothom continuen vigents a casa nostra.

A banda de tot el que he dit abans, també m'agradaria posar en relleu el pes del vessant participatiu i d'associacionisme en l'activitat de la Fundació. A Sant Boi de Llobregat, Marianao és un referent per als joves que volen trobar-se, parlar i discutir i que, per tant, volen dissenyar, volen construir, el seu futur.

Amb aquestes breus paraules que els adreço, també vull felicitar de manera molt especial Pallassos sense Fronteres. El mèrit més interessant d'aquesta entitat sense ànim de lucre és revalorar la rialla i l'alegria com a l'element essencial en els

processos de reconstrucció postbèl·lica. La seva presència enmig d'escenaris de conflicte subratlla l'absurditat de la guerra, però, a més, demostra l'existència d'una esperança: que una manera diferent de gestionar les diferències és possible. Allà on el xoc social o de les armes es fa més evident, allà on l'home és capaç de torturar, de matar, de violar, d'assassinar, Pallassos sense Fronteres aporta llum, aporta color, música, somriures, emocions. Perquè cal que ho recordem: enmig de l'horror, l'alegria per viure s'oblida fàcilment. Són els autèntics actors de la pau. El seu nas vermell enmig d'un univers d'agressivitat és una aposta per l'ésser humà, tal com ho escriu l'expresident de Pallassos sense Fronteres, Pepe Villuela, en una frase que em sembla sensacional: «Un somriure és el camí més curt entre dues persones.»

La tasca dels artistes i dels voluntaris d'aquesta organització, d'altra banda, ens deixa una reflexió afegida: la dignificació de la feina del pallasso, un personatge capaç de generar prou energia positiva, prou ganes de viure, com per debilitar el sofriment i fer més digeribles les seqüeles de l'horror. Sovint dieu: «El circ és cultura.» I el circ també esdevé vida gràcies a tots vosaltres.

Ambdues organitzacions premiades ens mostren les grans aportacions que pot fer la nostra gent al món. Qualsevol de nosaltres, tots els qui som en aquesta sala, pot afegir el seu gra se sorra per fer de la nostra una societat més justa i equilibrada; un món millor, en definitiva. El poble català és un poble solidari, un poble que no gira l'esquena als problemes de la gent. Sempre a tot arreu trobareu catalanes i catalans implicats a corregir desigualtats, compromesos a transformar i fer evidents les constants violacions dels drets fonamentals.

Vull també fer una especial menció al programa de Catalunya Informació *Superant obstacles*, que condueix i dirigeix Montserrat Pous. Voldria posar l'accent en la necessària implicació ètica dels mitjans de comunicació en una època, aquesta que ens ha tocat viure, en què massa sovint se'n fa evident l'ús com a arma política, com a arma dels uns contra els altres. Ens calen més programes d'aquest tipus, programes que facin recuperar l'esperit de servei en els mitjans públics i privats i que,

sobretot, participin en l'establiment de valors comuns que cohesionin la societat, com la solidaritat o la cooperació; l'exercici dels drets socials, en definitiva.

Tenim la gran sort que aquesta societat, la societat civil catalana, és activa, és dinàmica, és plena de projectes, és plena de respostes en molts casos a problemàtiques socials que les institucions no arribem a donar. La nostra és una nació viva, com correspon al nostre caràcter inquiet, que comparteix el compromís amb la defensa dels drets humans. Però també és cert que per garantir cohesió social i convivència cal una xarxa de valors que necessàriament ha de ser compartida per tots.

Vaig escriure un article fa poc sobre el tema, i em van dir que era un carca, però m'és igual. Jo vull reivindicar avui i aquí valors, valors com la llibertat, com el civisme, com el compromís social o com la participació. Drets i també deures de la ciutadania: solidaritat amb els exclosos del sistema o respecte a la pluralitat d'idees i d'identitats. Sense això, sense que aquests valors esdevinguin fets en el nostre dia a dia, com a país no avançarem.

Vull insistir, abans d'acabar les meves paraules, en el missatge que, com a president del Parlament, els vull adreçar: la necessitat de cooperar i col·laborar tots i cadascun de nosaltres per construir una Catalunya més lliure i més justa. Només si tots ens impliquem en aquest repte, de la manera i amb el temps que ens sigui possible, farem avançar el país. Només la unitat –aquesta que per desgràcia ens manca en alguns processos polítics– i només la visió de país ens faran créixer com a poble, que d'això també es tracta.

Moltes gràcies a l'Institut de Drets Humans, moltes felicitats a totes les guardonades i a tots els guardonats i moltes gràcies a tots vostès per voler compartir aquesta estona aquí al Parlament de Catalunya.

Bona nit.

(Aplaudiments.)

